

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 007994 21 Uvp
Banjaluka, 07.09.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi P. T. iz D. Z. broj ..., B., koga zastupa punomoćnik D. G., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 08.06.2020. godine, tuženog Ministarstva ..., u predmetu utvrđivanja svojstva ratnog vojnog invalida i prava na invalidninu, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 007994 20 U od 29.09.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.09.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom stavom 1. izreke uvažena je tužba i poništen uvodno označeni osporeni akt, kojim je tuženi (tačkom 1. dispozitiva) uvažio žalbu tužioca i poništio rješenje Odjeljenje ... Grad B. broj ... od 29.04.2013. godine, te rješio upravnu stvar tako da je tužiocu utvrdio status ratnog vojnog invalida V kategorije sa 70 % invaliditeta trajno; (tačkom 2. dispozitiva) tužiocu priznao pravo na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu 36 % od osnovice, sve dok postoje zakonom propisani uslovi; a (tačkom 3. dispozitiva) utvrdio obavezu tužiocu da prvostepenom organu prijavi svaku promjenu koja je od uticaja na korišćenje i prestanak prava u roku od 15 dana od dana nastanka promjene. Tim prvostepenim rješenjem od 29.04.2013. godine tužiocu je utvrđen status ratnog vojnog invalida VI kategorije sa 60 % invaliditeta po osnovu ranjavanja nastalog u vezi sa vršenjem vojnih dužnosti u V. R. S. i priznato pravo na ličnu invalidninu RVI VI kategorije u mjesečnom iznosu od 24 % od osnovice, koja prava mu pripadaju od 01.09.2012. godine i traju dok postoje zakonom propisani uslovi. Stavom 2. izreke pobijane presude obavezan je tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 600,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Uvaženje tužbe se obrazlaže razlozima da je osporeni akt nezakonit, jer dispozitiv istog sadrži nedostatak koji je od značaja za rješavanje predmetne upravne stvari. Sud je naveo da je osporeni akt donesen u izvršenju presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 0 U 006100 18 Uvp od 07.05.2020. godine, kojom je uvažen zahtjev tužioca, te je presuda Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 006100 17 U od 29.05.2018. godine preinačena, na način da je tužba uvažena i osporeni akt poništen. Obrazloženo je da je pomenutom presudom Vrhovnog suda poništeno prethodno rješenje tuženog od 29.12.2016. godine, koje je u cjelini zasnovano na nalazu i mišljenju drugostepene ljekarske komisije broj ... od 28.12.2016. godine, čiji sadržaj, ocjena i zaključci nisu dovedeni u pitanje tom presudom, već naprotiv, po

stavu Vrhovnog suda, drugostepena ljekarska komisija je potpuno i jasno obrazložila ocjenu invaliditeta tužioca, jer je dala valjane razloge u skladu sa priloženom dokumentacijom. Sud je podsjetio da se nezakonitost prethodnog akta tuženog od 29.12.2016. godine ogledala u tome što u njemu nije bio određen početak ostvarivanja prava po osnovu utvrđenog statusa RVI V kategorije, o čemu se decidno izjasnio Vrhovni sud iznoseći razloge koji su u nastavku interpretirani. Dalje je sud naveo da slijedeći upute iz pomenute presude Vrhovnog suda, tuženi i nije bio u obavezi da sprovodi novo vještačenje, što čini sasvim pravilnim to što je u razloge sada osporenog akta ugradio, kao činjeničnu podlogu, ranije dato vještačenje drugostepene ljekarske komisije broj ... od 28.12.2016. godine. Zbog navedenog, prigovore tužioca kojima se osporava ocjena vojnog invaliditeta, nižestepeni sud nije ponovo razmatrao, jer su isti već bili predmet ocjene u postupku pred Vrhovnim sudom, a u ponovnom drugostepenom postupku u pogledu toga nije dato nikakvo novo činjeno utvrđenje. Međutim, sud je zaključio da tuženi nije bio dosljedan u poštovanju uputa iz presude Vrhovnog suda od 07.05.2020. godine, u smislu odredbe člana 50. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), budući da je ponovo propustio da u okviru dispozitiva pobijanog akta odredi od kojeg datuma tužiocu pripadaju prava RVI V kategorije, čime se navodi tužbe u tom dijelu ukazuju osnovanim. Ovo stoga što je za razliku od prethodnog akta od 29.12.2016. godine kada je odlučeno primjenom odredbe člana 87. stav 4. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 9/12 i 40/12), u samom uvodu osporenog akta tuženi naznačio da odlučuje na osnovu odredaba člana 87. stav 5., 98. i 99. ovog zakona, jer istovremeno rješavajući po žalbi tužioca vrši i reviziju prvostepenog rješenja od 29.04.2013. godine, pa je to rješenje sada (umjesto ranijeg ukidanja) poništio i sam riješio upravnu stvar na način kako je to precizirano dispozitivom osporenog akta. Ukazano je da odredba člana 254. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP) propisuje posljedice poništenja rješenja, a one se ogledaju u tome da se poništavaju sve pravne posljedice koje je takvo rješenje proizvelo. Kako je u konkretnom slučaju, tuženi, uz poništenje prvostepenog akta od 29.04.2013. godine, meritorno riješio upravnu stvar, to je po stavu suda u okviru dispozitiva osporenog akta morao odrediti od kojeg datuma tužiocu pripada veći obim prava koje mu je priznao osporenim aktom, vodeći računa da to određenje ne bude na štetu tužioca.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude (u daljem tekstu: zahtjev), tuženi pobija zakonitost iste zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira sadržaj osporenog akta od 08.06.2020. godine, navodeći da istom nižestepeni sud nalazi samo jednu zamjerku, a to je da u dispozitivu istog nije određen datum (mjesec i godina) od kojeg tužiocu pripadaju prava po tom rješenju. Dakle, sud smatra da je bez obzira na eksplicitnu odrednicu dispozitiva da se žalba usvaja i prvostepeno rješenje poništava, te tužiocu priznaje povoljniji status i obim prava, neutvrđivanje početka ostvarivanja povoljnijeg statusa i prava bitna povreda zakona koja uslovljava rušljivost osporenog akta. Ističe da je takvo pravno shvatanje neutemeljeno i da bi upotreba izraza „ukida se“ ili „poništava se“, obzirom na sadržaj odredbe člana 254. ZOUP u upravno-pravnoj, a onda i upravno-sudskoj praksi, morala biti potpuno apsolutna i shvatljiva. Navodi da ako je u osporenom aktu od 08.06.2020. godine, usvojio žalbu i poništio prvostepeno rješenje od 29.04.2013. godine, to mora da znači da je poništio i pravne posljedice tog rješenja retroaktivno sve do datuma (mjeseca) od kojeg je ono proizvodilo pravne posljedice, znači od maja 2013. godine. Podsjeća da je u odgovoru na tužbu istakao da je preduzeo radnje u cilju izvršenja sopstvenog akta, a da je pretpostavka bila da je prvostepeni organ tužiocu isplaćivao ličnu invalidninu RVI VI kategorije (24% od

osnovice) počev od maja 2013. godine. Međutim, nakon dobijanja službenih podataka od prvostepenog organa, odnosno zbirne finansijske kartice korisnika, ispostavilo se da je tužilac svo vrijeme primao ličnu invalidninu RVI V kategorije (36% od osnovice), kako mu je i valjalo retroaktivno uspostaviti u izvršenju osporenog akta tuženog od 08.06.2020. godine. Zaključuje da je zbog ovog presuda Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 0 U 006100 18 Uvp od 07.05.2020. godine izvršena, te da je argumentovano da faktičkog izvršenja u vidu razlike u visini primanja ne može biti, jer tužilac nije oštećen, pa se osnovano postavlja pitanje oko čega se ovdje stranke spore. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba odbije.

Tužilac nije dostavio odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev i pobijanu presudu kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, saglasno odredbi člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom uvažena tužba i poništen osporeni akt tuženog od 08.06.2020. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tuženi nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Neosnovan je navod tuženog da je u cijelosti postupio po uputama i primjedbama iz presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 12 0 U 006100 18 Uvp od 07.05.2020. godine, te da jedina „zamjerka“ nižestepenog suda koja se svodi na to da u dispozitivu osporenog akta od 08.06.2020. godine nije naveden datum od kojeg tužiocu pripadaju status i prava RVI V kategorije, nije od značaja za zakonito rješavanje ove upravne stvari, jer je sadržaj odredbe člana 254. stav 1. ZOUP jasan, a tužilac je navodno svo vrijeme primao ličnu invalidninu RVI V kategorije.

Nije sporan sadržaj odredbe člana 254. stav 1. ZOUP koja između ostalog propisuje da se poništavanjem rješenja poništavaju pravne posljedice koje je takvo rješenje proizvelo. Međutim, sadržaj te odredbe ne oslobađa tuženog obaveze da u dispozitivu osporenog akta kojim uvažava žalbu tužioca, poništava prvostepeno rješenje od 29.04.2013. godine, te sam rješava upravnu stvar na način da tužiocu priznaje status RVI V kategorije, navede i datum od kojeg tužiocu pripadaju status i prava ratnog vojnog invalida V kategorije, a izostanak ovog elementa u dispozitivu osporenog akta ukazuje na to da je isti sačinjen suprotno odredbi člana 196. stav 1. i 2. ZOUP.

Dakle, takav propust tuženog i po stavu ovog suda predstavlja povredu pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari, s obzirom na to da je predmet iste pravo na ličnu invalidninu, pa u situaciji kada je došlo do promjene pripadajućih prava stranke, bilo umanjnja ili povećanja (kao u ovom slučaju) neophodno je da se u dispozitivu rješenja kojim se o tome odlučuje navede od kada teku ta prava, odnosno od kada se određuje isplata izmijenjenog iznosa invalidnine.

Tvrdnja tuženog da iz službenih evidencija prvostepenog organa koje podatke je u međuvremenu pribavio, navodno proizilazi da se tužiocu svo vrijeme isplaćuje invalidnina RVI V kategorije i da stoga isti nema pravo na isplatu razlike u visini primanja, nije od uticaja na zakonitost pobijane presude, jer predmet ovog upravnog postupka i upravnog spora nije isplata razlike invalidnine, nego zakonitost osporenog akta od 08.06.2020. godine kojim je

konačno odlučeno o pravu tužioca na status RVI V kategorije, a koji akt ima nedostatak na koji je pravilno ukazao nižestepeni sud dajući valjane upute za ponovljeno postupanje.

Kod ovakvog stanja stvari, proizilazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi njene nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona, zahtjev tuženog odbija kao neosnovan.

Zapisničar
Željka Vujanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić